

Deli İbrahim Divanı

AHMET BÜKE

ROMAN

6. BASKI

2022 VEDAT TÜRKALİ ROMAN ÖDÜLÜ

♥ can
çağdaş

AHMET BÜKE
DELİ İBRAM
DİVANI

Can Çağdaş

Deli İbrahim Divanı, Ahmet BÜKE

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2021

6. basım: Aralık 2022, İstanbul

Bu kitabın 6. baskısı 8000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Mustafa Çevikdoğan

Düzeltili: Burçin Gönül

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı: Beyza Ceylan

Baskı ve cilt: Matsis Matbaa Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Tevfikbey Mahallesi Dr. Ali Demir Caddesi No: 51 Giriş Depo Bölümü

Küçükçekmece-İstanbul

Sertifika No: 40421

ISBN 978-975-07-5540-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

AHMET BÜKE
DELİ İBRAM
DİVANI

ROMAN

♥can

Ahmet B¼ke'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Alın Mavide, 2010

Çiğdem K¼lahı, 2010

İzmir Postası'nın Adamları, 2010

Kumrunun G¼rd¼ę¼, 2010

Ekmek ve Zeytin, 2011

Cazibe İstasyonu, 2012

Y¼kl¼k, 2014

Varamayan, 2019

AHMET BÜKE, 1970'te Manisa'nın Gördes ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Gördes'te, liseyi İzmir Atatürk Lisesi'nde bitirdi. Bir süre ODTÜ Jeoloji Mühendisliği'nde okudu. 1997'de Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nden mezun oldu. Öyküleri *E, Adam Öykü, Ünlem, Patika, İmge Öyküler, Özgür Edebiyat, Eşik Cini, Notos Öykü, yenyazı, ğ, Sus, Har* gibi edebiyat dergilerinde yayımlandı. 2004'te *İzmir Postası'nın Adamları'nı*, 2006'da *Çiğdem Külahi'nı*, 2008'de *Alın Mavide'yi* (2008 Oğuz Atay Öykü Ödülü), 2010'da *Kumrunun Gördüğü'nü* (2011 Sait Faik Hikâye Armağanı), 2011'de *Ekme* ve *Zeytin'i*, 2012'de *Cazibe İstasyonu'nı*, 2014'te *Yüklük'ü*, 2019'da *Varamayan'ı* yayımladı.

“Dirilirler dirilirler gelirler
Huzur-ı mahşerde divan dururlar.”

Karacaoğlan

Gördesli Rehber'in anısına

BOZ

Ayağı ap Bir Attı Zaman

Osman askerliğini İstanbul 1. Ordu Komutanlığı'nda, Selimiye'de yapmıştı. Acemiliği bitince onu ordu rezervi diye geçen 3. Süvari Tümeni'ne verdiler. Sabah akşam atları tımar ettikten sonra kuyruk rmesi, ince uzun parmakları, atlara gösterdiği zen ve yakasında her daim taşıdığı iğne iplik nedeniyle İzmirli bölük komutanı yüzbaşının dikkatini çekmişti.

Bir gün yüzbaşı aniden ahırlara çıkıp geldi.

“Asker, sen mesleğini söyledin mi acemi ocağında?”

Osman esas duruşta, karşı duvarlara bakıp susmuştu.

“Yok, kızmayacağım. Zaten evraklarına baktım. şimdi senden de duyayım.”

“Komutanım, ben biraz dikişten anlarım.”

“Terzisin yani?”

Osman daha bir sıkı sarıldı esas duruşuna. Cevap vermedi.

“Kadın elbisesi de bilir misin?”

“Gelir elimden.”

“Mantoluk kumaş alsam becerebilir misin?”

“Kumandanım, uygun patron kalıbı, dikiş malzemesi olursa eğer...”

“Onlar kolay. l almak gerekir, değil mi?”

Osman başını çevirip yüzbaşının gözlerinin içine baktı. En karanlık ve en aydınlık zamandı şimdi. Bir kadere karar verme ânıydı sanki.

“Evet komutanım. Eğer bedene oturacak bir manto isterseniz ölçü almak şart.”

Yüzbaşı hiç konuşmadan arkasını dönüp gitti.

Osman ne kadar beklese de tümenin terzihanesine alınmadı. Bölükçü de bir daha görülmedi ahırların orada. O yine sabah ve akşamları tımar işindeydi. Bir ay sonra yüzbaşının postası geldi. Bölük komutanı odasına çağırıyordu.

Koşarak gitti, kapı hafif aralıklı. Tıklatıp içeri baktı. “Gel” işaretiyle girdi. Kısa künye ve esas duruşta bekledi.

“Al bakalım, oku şunu,” dedi yüzbaşı.

Osman hafif hafif titreyen parmaklarıyla, içinden mırıldanarak kâğıda baktı.

Kıymetli Eşim,

Üst komşumuzun akşam sanat okuluna giden kızı yardım etti, sağ olsun. Bütün ölçülerimi aldık. İstedğim kalıbı da birlikte bulup seçtik. Hakeza kumaşı da sizin yolladığınız parayla Kemeraltı'nın en iyi kumaşçısı Artidi Bey'den aldım. Hepsini yolluyorum. Aramızda geçen bunca hadiseden sonra hâlâ beni düşünüyor olmanıza hatta gelen kışı düşünüp bu manto-yu hayal etmenize ne desem bilemiyorum. Kalbimi bir başkasına kaptırmam, ne kadar istesem de bundan kendimi alamam, size açılmam, beni her halimle kabul etmeniz... Keşke zamanı tersine çevirebilseydim. Keşke bu çaresiz aşka düşmeseydim. Sizi ve kendimi bu kadar acımasız bir çavlanın içine atmasaydım. Ama hepsi için artık çok geç. Geçirdiğimiz güzel zamanların hakkı için şunu da size söylemem gerekir ki, çok mutluyum. Ölesiyeye kederler içinde olmayı Allah'tan isterdim. Ama içim içime de sığmıyor. Ve sizden son kez rica ediyorum, bana kim olduğunu sormayın. Söylememe imkân yoktur. El-

bette sizin istediğiniz zaman ve şartlarda evliliğimizi bitirmeye hazırım. Daha önce de bunu söylemiştim. Bunun bir an önce olmasını da niyaz ederim.

Aynur

Osman bembeyaz olmuştu. Yüzbaşı ise masanın üzerinde, sarı kâğıdı yırtılarak açılmış paketteki kumaşı inceliyordu. Neden sonra başını kaldırdı.

“Yan odaya bir masa koydurttum. Terzihanedен malzemeler gelecek. Portatif bir sefer yatağı da var. Yemeğini benim posta getirecek. Artık ahır ve nöbet yok. Gece gündüz buradasın bundan böyle. Şu mantoyu bitir bakalım,” dedi.

Osman’ın o saatten sonra günleri farklı akar olmuştu. Sabah yine kalk borusuyla uyanıyordu ama koşarak erat helasına gitmesine gerek yoktu. Tümen binasındaki temiz lavaboları kullanabiliyor, sinek pisliği birikmemiş aynalarda kalın kaşlarını, gaga burnunu ve sert dudaklarını süzebiliyordu. Komutanın postasıyla birlikte arka bahçeye çıkan sahanlıkta kahvaltısını yapıyordu. Herkes eğitime ya da işlerine seğirtirken o küçük odasına gidip kumaşa ve ölçülere gömülüydü. Odaya bir de terzi prova mankeni gelmişti. Onu pencerenin yanına, güzel ışık alan bir köşeye yerleştirmişti. Kestiği kumaşları arada gidip üzerine koyuyor, iğneleyip dikiş yerlerini belirliyordu. Bir defasında kendine engel olamamış, tek ayaklı ahşap mankene sarılıp, “Ah Leyla, ah!” demişti. Ansızın kapı açılıverdi.

“Emret komutanım!”

“Rahat,” dedi yüzbaşı.

Yürüyüp masaya geldi. Makaslara, boşlanmış mezuraya, iğneliğe, kumaş parçalarının arasına yuvarlanmış dikiş yüzüğüne baktı.

“Nasıl gidiyor?”

“Gayet iyi komutanım.”

“Ne zamana biter?”

Osman’ın askerde ilk öğrendiği şey, verilen işi yavaş yapması gerektiği idi. Ne kadar iyi iş çıkarsan da gereğinden hızlı bitirirsen beğenilmezdi.

“Komutanım, akşamları ışık altında işlemek istemiyorum. Ne olur ne olmaz, gözümde kaçır, bir hata olur. O yüzden sadece gün ışığında çalışıyorum. Bu aralar hava yağmurlu. Benim oda da malumunuz biraz kuzeye bakıyor. Yani...”

“Yani ne zaman biter?”

“En kısa zamanda bitiririm komutanım.”

Yüzbaşı tabakasından bir sigara çıkarıp yaktı. Pencereden ıslak avluya, aralarında güvercinlerin dinlendiği mevsimin son çınar yapraklarına baktı.

Bundan sonra her ikindi vakti Osman’ın küçük odasına gelmeye başladı. Artık esas duruş, selam falan istemiyordu. Uzun uzun dikişi, prova mankeniyle masa arasında mekik dokuyan Osman’ı izliyordu. Birlikte camdan bahçeye bakıp tütün tütürmeye başlamışlardı.

Sonunda pek suskunluk da kalmadı aralarında.

“Demek Köstencelisin?”

“Öyle komutanım. Yerlisiyiz.”

“İlkmektepen sonra götürdüler seni İzmir’e ha?”

“Evet. Boğulacaksan büyük denizde boğul, derdi anam. Gerçi İstanbul’u görünce bizim oraları yine göl sayılır ya. Ekmek derdi işte. Anam beni aldı, büyük dayısının evine götürdü. Emekli kaptandı Yusuf Reis. Eski gemilerde çalışmış. Yelken zamanlarında. Loçadan kış üstüne kadar çıkmış ama.”

“O ne demek?”

“Çekirdekten yetişmiş yani. Denizin çıraklığından ustalığına kadar varmış. Sonra bir gemi yangınında yaralanmış. Onun kapısını çaldık işte annemle.”

Fabrikanın bacasının tattığı ilk gün başladılar can almaya. Dişlerine kan değmiş kurt sürüsü gibi denize daldılar. Yaş almış demediler, küçük demediler, yaurulama zamanı demediler. Kâstence'nin göğü yağ kuskusuyla doldu. İnsanlar öğürerek gezer oldu. Sürüyle uymak başka ama tüfekte aulanmak dayanılır değildi. O taraka, o gümbürtü! Dağlara kaçtım kaç defa. Mağaralara girdim. Solucanlarla çıyanlarla geçirdim günlerimi. Ama sabah alup gün doğunca o sesler yine her yanı tutuyordu.

Delî İbram Divanı, öykücülüğümüzün yaşayan büyük ismi Ahmet Büke'nin romanda da ne kadar mahîr olduğunu gösteren, uzun yıllar akıllarda kalacak, konuşulacak bir eser. Ege insanının doğayla, tarihle, efsanelerle beslenen hayatı, coğrafyamızın kongren olmuş adaletsizlik, gelir eşitsizliği sorunlarıyla harmanlanıyor, bir ada ve deniz hikâyesi olarak biçimleniyor. İzmir'in de yer yer karakter olarak belirdiği bir dönem romanı olan *Delî İbram Divanı*, deniz edebiyatımızın klasikleri arasına girmeye aday.

#ada #deniz #balıkçılar #dalıyan #söylence #izmir #adalet #intikarn

 can

canyayinlari.com | | | | | | | | | | | | | | |

100000

ISBN 978-975-07-5540-6

9 789750 755408